

Curtea Supremă de Justiție**D E C I Z I E**

12 februarie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecătorii – Elena Covalenco, Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului Morcan Petru și inculpatul Savcenco Andrei împotriva sentinței Judecătoriei Telenești din 01 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2013 în cauza penală privindu-i pe

Savcenco Andrei Boris, născut la 17 octombrie 1975, originar din or.Temirtau, R.Kazahstan, domiciliat în s.Sărătenii Vechi, r-nul Telenești

și

Morcan Petru Efim, născut la 08 iunie 1981, originar și domiciliat în s.Sărătenii Vechi, r-nul Telenești.

Termenul examinării cauzei:

1. 02.01.2012 - 01.04.2013 - prima instanță,
2. 29.04.2013 - 24.10.2013 - instanța de apel,
3. 27.11.2013 - 12.02.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Telenești din 01 aprilie 2013, Savcenco Andrei și Morcan Petru au fost condamnați în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal la cîte 5 ani închisoare, fiecare.

Conform art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 5 ani, pentru fiecare.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Vlas Sergiu, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Prima instanță, examinînd cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că **Savcenco Andrei și Morcan Petru**, la 28 septembrie 2012, aproximativ la ora 21.30, prin înțelegere prealabilă, împreună cu Vlas Sergiu și minorul Focșa Sergiu, în privința căruia urmărirea penală a fost încetată, aflîndu-se în apropierea magazinului ÎI „Vetrlă Valeriu” din s.Sărătenii Vechi, r-nul Telenești, la inițiativa și propunerea lui Savcenco Andrei, căruia îi era cunoscut faptul că cet.Chiriac Valentin dispune de bani și alte bunuri materiale, urmărind scopul de profit și sustragere a bunurilor altei persoane, l-au atacat pe ultimul imobilizîndu-l prin aplicarea substanțelor lacrimogene de către Morcan Petru, iar împreună cu Vlas Sergiu i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în față, cap și alte regiuni ale corpului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.223/D din 25 octombrie 2012, vătămări corporale ușoare ce au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată, sub formă de hemoragie subconjunctivală, echimoze pe față și gît, mișcări patologice a protezei dinților superiori pe dreapta, care se califică ca vătămări corporale ușoare, după care, au sustras de la

ultimul bani și bunuri materiale în sumă totală de 2060 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în partea dată, prin care lui Savcenco Andrei, Morcan Petru și Vlas Sergiu să le fie stabilită pedeapsa în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, a câte 6 ani și 8 luni închisoare, pentru fiecare, invocând că pedeapsa stabilită de prima instanță, în raport cu gravitatea infracțiunii comise, este prea blândă, circumstanțele reținute de instanță ce au permis de a aplica în privința acestora prevederile art.90 Cod penal, nu pot fi considerate ca fiind unele ce ar justifica aplicarea dispoziției date, iar dispunând suspendarea executării pedepsei pe termen de probă, instanța incorect a considerat că această pedeapsă va asigura atingerea scopului ei penal și va duce la corijarea și reeducarea ultimilor, aceasta nefiind proporțională cu consecințele infracțiunii în cazul în care a fost aplicată violență periculoasă contra vieții și sănătății persoanei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Savcenco Andrei, condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis și lui Morcan Pentru, condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, cu aplicarea art.82 alin.(2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate a fost confirmată prin ansamblul de probe administrate la urmărirea penală și recunoscute de inculpați în faza urmăririi penale, astfel că prima instanță just a stabilit starea de fapt și de drept, dînd o încadrare juridică corectă acțiunilor acestora în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal.

La fel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61, 75 Cod penal și neîntemeiat a numit inculpaților pedeapsa cu suspendarea executării ei pe termen de probă, fără a ține seama că anterior dînșii au fost trași la răspundere penală, iar inculpatul P.Morcan a comis infracțiunea în stare de recidivă, deoarece la data comiterii faptei antecedentul penal anterior nu era stins, că aceștia nu sînt încadrați în cîmpul muncii, fac abuz de băuturi spirtoase, ceea ce în coraport cu circumstanțele invocate de prima instanță, nu pot fi considerate ca circumstanțe ce ar justifica condamnarea acestora cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în temeiul art.90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, reieșind din gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana inculpaților, care și-au recunoscut vina și au restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune, și, ținînd cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, corijarea acestora este posibilă doar prin izolarea lor de societate, cu stabilirea unei pedepse în limita sancțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, ținîndu-se seama de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, fără aplicarea art.90 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul apelantului, precum că acțiunile inculpaților, reieșind din explicațiile date de către Curtea Supremă de Justiție prin Recomandarea nr.51 „Cu privire la aplicarea semnului calificativ al art.188 alin.(1) Cod penal – tîlhăria, însoțită de violență periculoasă pentru viață sau sănătatea persoanei

agresate”, urmau corect a fi încadrate în baza art.187 alin.(2) Cod penal, deoarece atât inculpații, cât și avocații în numele acestora nu au contestat sentința în partea dată.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești au declarat recursuri ordinare avocatul V.Darii în numele inculpatului P.Morcan și inculpatul A.Savcenco, care au solicitat:

- avocatul în numele inculpatului P.Morcan care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.10), 12), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate din prevederile art.188 alin.(2) lit.b), e), f) în cele ale art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei, potrivit art.90 Cod penal, ținîndu-se cont de Recomandarea nr.51 a Curții Supreme de Justiție „Cu privire la aplicarea semnului calificativ al art.188 alin.(1) Cod penal – tîlhăria, însoțită de violență periculoasă pentru viață sau sănătatea persoanei agresate”;

- inculpatul A.Savcenco care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.10), 12) Cod de procedură penală, casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile sale să fie reîncadrate din prevederile art.188 alin.(2) lit.b), e), f) în cele ale art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, ca jaf, deoarece părții vătămate nu i-au fost cauzate vătămări corporale de grad mediu ori grave, dar vătămări ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată; instanța de apel, la stabilirea pedepsei, nu a ținut seama de principiile de individualizare a acesteia și nu a luat în considerație circumstanțele ce permit aplicarea în privința lui a dispozițiilor art.90 Cod penal, pedeapsă pe care o consideră suficientă pentru corectarea sa.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit textelor recursurilor, atât avocatul V.Darii în numele inculpatului P.Morcan, cât și inculpatul A.Savcenco au invocat ca temeiuri de casare a hotărîrilor judecătorești art.427 alin.(1) pct.10), 12), 16) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrilor judecătorești pronunțate în cauză.

După cum rezultă din textele recursurilor, autorii acestora nu sînt de acord cu încadrarea juridică a acțiunilor lor în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, considerînd că acestea urmau corect a fi încadrate în baza art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, reieșind din faptul că părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare și nu medii sau grave.

La acest capitol, Colegiul remarcă că, cauza penală în privința lui A.Savcenco și P.Morcan a fost judecată în procedura simplificată potrivit art.364¹ Cod de procedură penală, în cadrul cercetării cauzei în prima instanță, atât inculpatul A.Savcenco, asistat de către apărătorul său I.Luchian, cât și inculpatul P.Morcan, asistat de apărătorul N.Stegărescu, în temeiul art.364¹ alin.(2) Cod de procedură penală, au recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu au solicitat administrarea de probe noi, totodată solicitînd instanței de judecată să examineze cauza pe baza probelor administrate

în faza urmăririi penale, fapt confirmat prin înscrisul anexat (f.d.212, 213, 215). Astfel, acceptând examinarea cauzei în procedura simplificată, au fost de acord *cu învinuirea adusă lor și cu încadrarea juridică a faptei*, recunoscându-și vina în săvârșirea infracțiunii imputate.

Prin încheierea Judecătorei Telenești din 28 martie 2013, cererea inculpaților cu privire la examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală a fost admisă și cauza a fost judecată în procedură simplificată, nefiind contestată încadrarea juridică a faptei.

Prin urmare, împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată inculpații puteau exercita calea de atac a apelului, doar sub aspectul individualizării pedepsei.

Astfel, reieșind din cele sus-menționate, odată cu solicitarea examinării cauzei în procedură simplificată, inculpații nu mai pot contesta încadrarea juridică a faptei.

La fel, la etapa recursului ordinar, argumentul invocat de părți nu poate fi reținut și din motiv că atât inculpații, cât și avocații acestora nu au contestat sentința primei instanțe referitor la încadrarea juridică a faptei, or, potrivit alin.(2) art.427 Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Mai mult, Colegiul penal ține să enunțe că, fapta inculpaților este corect calificată în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, deoarece tâlhăria presupune nu orice violență periculoasă pentru viață sau sănătatea persoanei agresate, nu orice amenințare privind aplicarea unei asemenea violențe, ci doar violența legată de atacul asupra persoanei în scopul sustragerii bunurilor acesteia cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă. Prin alte obiecte folosite în calitate de armă se au în vedere obiectele cu care victimei s-au cauzat sau puteau să i se cauzeze vătămări periculoase pentru viață și sănătate (cuțite, topoare etc.), precum și obiecte destinate pentru dezorientarea temporară a victimei, cum ar fi revolvere, balonașe și alte dispozitive cu gaz toxic neutralizant.

În speță, atacul asupra părții vătămate a fost săvârșit de către inculpați în scopul sustragerii bunurilor acestuia cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă – balonașul cu substanțe lacrimogene, acesta fiind imobilizat și dezorientat.

Prin urmare, reieșind din faptul că inculpații au imobilizat partea vătămată prin aplicarea balonașului cu substanțe lacrimogene, dînșii au realizat latura obiectivă a infracțiunii de tâlhărie - atacul săvârșit asupra unei persoane, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, însoțit de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, deoarece în urma folosirii substanței lacrimogene, a existat pericolul pentru viața și sănătatea acestuia.

Totodată, după cum rezultă din conținutul recursurilor, recureții critică hotărârea dată și în latura stabilirii pedepsei, nefiind de acord cu excluderea în privința lor a prevederilor art.90 Cod penal.

Colegiul penal consideră că instanța de apel just a admis apelul procurorului, concluzionând că la soluționarea chestiunii cu privire la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal.

Astfel, conform prevederilor art.61, 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării

vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Pedepșa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a inculpatului și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Colegiul menționează că instanța de apel întemeiat a constatat că prima instanță, la numirea pedepsei, nu a ținut cont de prevederile sus-menționate, de caracterul social periculos al infracțiunii comise, de persoana inculpaților, care nu sînt încadrați în câmpul muncii și fac abuz de băuturi alcoolice, cât și de faptul că anterior atât A.Savcenco, cât și P.Morcan au fost de nenumărate ori trași la răspundere penală, iar ultimul a comis infracțiunea în stare de recidivă, deoarece la data comiterii faptei, antecedentul penal nu era stins.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul consideră legală concluzia instanței de apel referitor la faptul că aplicarea art.90 Cod penal nu este proporțională faptei comise de către inculpați, motiv din care s-a dispus aplicarea pedepsei închisorii cu executarea ei reală. Prin urmare, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, instanța și-a motivat soluția adoptată indicînd din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpaților A.Savcenco și P.Morcan este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, astfel că temeiul invocat de recurenți, precum că instanța nu și-a motivat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpaților cu suspendarea executării ei pe termen de probă, este neîntemeiat.

Argumentele recurenților privind stabilirea pedepsei închisorii cu suspendarea executării ei pe termen de probă, nu pot fi reținute, deoarece toate motivele invocate în susținerea acestor argumente, și anume că au recunoscut vina, s-au căit de cele comise, au recuperat prejudiciul material, deja au fost luate în considerație de instanța de apel la aplicarea pedepsei.

La numirea pedepsei inculpaților instanța de apel a ținut cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, aceștia beneficiind de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege, adică din maximumul și din minimumul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia au fost condamnați.

Instanța de recurs apreciază că, față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale privind săvârșirea acesteia și a celor personale ale inculpaților, pedeapsa de 3 ani și, respectiv, de 4 ani închisoare cu executarea ei reală, este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea ambilor inculpați, la formarea unei atitudini pozitive a acestora față de fapta comisă.

Totodată, Colegiul atestă că legiuitorul acordă dreptul instanței, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speța dată, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele sus-menționate, a considerat rațional ca inculpații să execute real pedeapsa stabilită.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că pedeapsa aplicată lui A.Savcenco și P.Morcan este în limitele prevăzute de lege.

Solicînd casarea hotărîrilor judecătorești avocatul în numele inculpatului a mai invocat ca temei și pct.16) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care din motivele descrise mai sus nu poate fi reținut în speța dată.

Astfel, instanța de recurs consideră că în prezenta cauză nu se constată erorile de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.10), 12), 16) Cod de procedură penală și, ca urmare, Colegiul constată că hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de avocatul V.Darii în numele inculpatului P.Morcan și inculpatul A.Savenco, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului Morcan Petru și inculpatul Savenco Andrei împotriva sentinței Judecătoriai Telenești din 01 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui Savenco Andrei și Morcan Petru, fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 05 martie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu